

**Висновок Незалежної медійної ради №54
щодо матеріалу видання «Суспільний кореспондент»
про судову справу «Андрій Подорван проти Олега Серика»**

м. Київ

«26» лютого 2024 р.

I. Обставини справи

1. До Незалежної медійної ради надійшло звернення від Андрія Подорвана з проханням надати оцінку [статті](#) «Чернігівський волонтер виграв суд у посадовця ОДА», опублікованій на вебсайті видання «Суспільний кореспондент» 17 серпня 2023 р.
2. Згідно з пунктом 12 Положення про Незалежну медійну раду 04.10.2023 вона визнала звернення в цій справі прийнятним.
3. Стаття розповідає про Олега Серика, який виграв судовий процес у першій інстанції за дифамаційним позовом з боку Андрія Подорвана, що є посадовцем ОДА (ОВА). Пана Серика представлено як волонтера, який критикує посадовців за розкрадання гуманітарної допомоги (без уточнення, кого саме, де і як критикує). Зазначено, що це спричинило судовий позов, який суд зрештою відхилив. Подано фото резолютивної частини рішення суду, фото п. Серика, двохвилинне відео, на якому він висловлює своє задоволення таким судовим рішенням, а також фото Андрія Подорвана з написом «Я забороняю вам мене знімати!». Закінчується стаття реченням такого змісту: «Про те, як непристойно й по-хамськи вів себе посадовець ОВА Андрій Подорван щодо представника незалежного медіа перед початком суду, ми розповімо в окремій публікації».

II. Регулювання

1. Конституція України

Стаття 34. Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати й поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб — на свій вибір.

Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету й неупередженості правосуддя.

2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини)

Стаття 10. Свобода вираження поглядів

1. Кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів. Ця стаття не перешкоджає державам вимагати ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних або кінематографічних підприємств.

2. Здійснення цих свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду.

3. Кодекс етики українського журналіста

П. 6. Повага до права громадськості на повну та об'єктивну інформацію про факти та події є найпершим обов'язком журналіста. Журналісти і редактори повинні здійснювати кроки для перевірки автентичності усіх повідомлень, відео-

та аудіоматеріалів, отриманих від представників загалу, фрілансерів, пресслужб та інших джерел.

П. 10. Точки зору опонентів, у тому числі тих, хто став об'єктом журналістської критики, мають бути представлені збалансовано. Так само мають бути подані оцінки незалежних експертів.

III. Оцінювання дотримання вимог законодавства і професійних стандартів

1. Оскаржену статтю присвячено судовому процесові між двома фізичними особами. Незалежна медійна рада не надає оцінок цьому процесові та його сторонам, адже сфера її діяльності обмежується медійними питаннями, тому нижче подано суто оцінку статті «Суспільного кореспондента».

2. Видання «Суспільний кореспондент» не має опублікованої на [сайті](#) редакційної політики. Закон України «Про медіа» не містить детального регулювання контенту в таких видах журналістських матеріалів, як репортажі чи новини. Отже, згадані способи регулювання не релевантні для цього випадку й тут не розглядаються. Тому Медійній раді залишається дослідити дотримання в оскарженій статті вимог Кодексу етики українського журналіста, але перед цим рада зупиниться на питанні достовірності та стверджуваного паном Подорваном «викривлення» фактів.

3. В отриманій Незалежною медійною радою скарзі не уточнюється, що мається на увазі під «викривленими фактами», лише зауважується, що відповідний позов було подано від фізичної особи, а не суб'єкта владних повноважень. Останній аспект, на думку ради, в матеріалі передано коректно, адже наведено фрагмент рішення суду, з якого видно, що йдеться про позов від фізичної особи. Разом з тим у матеріалі Андрія Подорвана названо посадовцем, але це відповідає фактам, оскільки він, будучи позивачем у справі, водночас обіймає посаду в органі влади. А сам позов, як випливає зі статті, був спричинений висловлюваннями Олега Серика щодо роботи органу та його посадовців, тобто в статті подавався контекст справи.

Незалежна медійна рада не має змоги допитувати когось під присягою чи виїжджати на місце з метою перевірки інформації, з'ясування обставин тощо. З огляду на це та на відсутність деталізації в скарзі п. Подорвана Медійна рада не оцінює стверджуваного аспекту «викривлення фактів», а зосередиться на інших аспектах статті, в яких убачає порушення професійних стандартів журналістики.

4. У скарзі стверджується, що журналіст під час підготовки статті звертався до Андрія Подорвана по коментарі та отримав їх у розлогому вигляді. Натомість ні в тексті статті, ні в супровідному відео позиції позивача в судовій справі не наведено. Медійна рада не вдається до перевірки вказаного твердження зі скарги, оскільки в статті в будь-якому разі мало б бути подано або позицію обох сторін судового процесу, або зазначено, що сторона відмовилася від надання коментарів. Нічого такого в статті немає, проте її присвячено судовому спору, тобто конфлікту, і це вимагало дотримання професійного стандарту збалансованості матеріалу, адже позицію відповідача в статті було подано розлого. Окрім пасажу наприкінці статті про «непристойну» й «хамську» поведінку (без конкретизації) Андрія Подорвана, його також непрямо звинувачено в розкраданнях. Оскільки на початку матеріалу йдеться, що закиди від Олега Серика про зловживання посадовців обурили саме Андрія Подорвана, який подав судовий позов. Це додатково вимагало від журналістів подати точку зору останнього чи пояснити її відсутність у статті. Отже, рада вбачає в цій статті порушення п. 10 Кодексу етики українського журналіста (незбалансованість).

5. Неподання позиції однієї зі сторін конфлікту чи пояснень відсутності такої позиції є виявом неповного викладу інформації. Загалом же відповідна стаття стосується суспільно важливого питання, можливих зловживань з боку влади, проте звинувачення з боку О. Серика не розкрито: ані суті звинувачень, ані кого конкретно звинувачено. Згадується про адміністраторів груп / сторінок у соцмережах, які певним чином змінили висловлювання Олега Серика, але чи саме така модифікація його висловлювань спричинила судовий позов, також не уточнюється. Не згадано в матеріалі й того, що на момент його оприлюднення мотиви судового рішення про відхилення позову Подорвана не були відомі й повний текст судового рішення ще не був складений (наявні були лише вступна й резолютивна частини), про що можна дізнатися з [тексту рішення](#) в Реєстрі судових рішень онлайн. Наприкінці статті вміщено критику поведінки Андрія Подорвана в судовому засіданні, однак знову ж не конкретизовано, в чому полягали його дії. Якби про них дійсно йшлося в одній з наступних статей, як анонсовано в оскарженій, то посилання на цю подальшу публікацію згодом варто було додати до цієї статті. Але воно відсутнє, і [результат пошуку](#) на сайті «Суспільного кореспондента» вказує на те, що п. Подорван у наступних за хронологією матеріалах не згадується.

Зважаючи на негативні оцінки в статті в бік Андрія Подорвана за відсутності обґрунтування конкретикою, на розлоге подання позиції п. Серика у відео за відсутності позиції Андрія Подорвана й пояснень такої відсутності, Медійна

рада розглядає вказану статтю як незбалансовано позитивну щодо Олега Серика та необ'єктивну в частині викладу фактів. Тобто в статті порушено вимоги першого речення пункту 6 Кодексу етики українського журналіста (неповнота й необ'єктивність).

IV. Висновки

Незалежна медійна рада вважає, що в статті видання «Суспільний кореспондент» під заголовком «Чернігівський волонтер виграв суд у посадовця ОДА» порушено вимоги п.п. 6 і 9 Кодексу етики українського журналіста.

Рада не дає оцінки сторонам відповідного судового процесу чи судовому рішення.

Результати голосування:

«За» — 9;

«Проти» — 0;

«Утримуюсь» — 0

Голова Незалежної медійної ради

Секретар Незалежної медійної ради

Секретар Незалежної медійної ради

О. Довженко

О. Голуб

П. Моїсєєв